

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 sierpnia 2017 r. Znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał M. C. (1) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 kwietnia 2017 r. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 czerwca 2017 r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 53 przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1994 do 2003, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 149,62%.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy: 39 lat, 4 miesiące, 16 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 10 miesięcy i 29 dni okresów nieskładkowych.

Po doliczeniu okresu zatrudnienia od 6 czerwca 2014 r. do 31 marca 2017 r. emerytura wyniosła 3454,06 zł.

Podstawę obliczenia emerytury wnioskodawcy na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wysokość emerytury wyniosła: 3439,51 zł.

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2014 wysokość emerytury na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej od 29 czerwca 2014 r. wynosi: 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej w łącznej kwocie 3454,06 zł.

/decyzja – k. 99 – 101 plik II akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 27 września 2017 r. złożył ubezpieczony M. C. (1) i zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie art. 2 Konstytucji RP poprzez jego niezastosowanie i wydanie decyzji bez uwzględnienia zasady ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa,
2. naruszenie art. 8 kpa poprzez jego niezastosowanie i pominięcie przy rozstrzygnięciu sprawy słusznego interesu obywateli.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie wysokości i podjęcia wypłaty emerytury od dnia 1 czerwca 2014 r. oraz wniósł o zasądzenie od ZUS kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm prawem przepisanych.

/odwołanie – k. 2 – 5/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 16/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. (1) urodził się w dniu (...)

/bezsporne/

W dniu 12 czerwca 2014 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 12 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 9 lipca 2014 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

/decyzja – k. 35 – 36 plik II akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony i Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie VIII U 3077/14 oddalił odwołanie M. C. (1) od decyzji organu rentowego.

/wyrok – k. 59 plik II akt ZUS/

Apelację od w/w wyroku złożył ubezpieczony i Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie III AUa 432/16 zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi i poprzedzającą go decyzję i przyznał M. C. (2) prawo do emerytury od 29 czerwca 2014 r.

/wyrok – k. 61 plik II akt ZUS/

Decyzją o przyznaniu emerytury w kwocie zaliczkowej z dnia 9 czerwca 2017 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wykonując wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 marca 2017 r. przyznał zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 29 czerwca 2014 r. tj. od daty osiągnięcia wieku emerytalnego – zgodnie z wyrokiem sądu.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 53 przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1994 do 2003, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 149,62% przez kwotę bazową (...),93 wynosi 4775,77 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy: 39 lat, 4 miesiące, 16 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 10 miesięcy i 29 dni okresów nieskładkowych.

Wysokość emerytury po waloryzacji wyniosła 3.331,75 zł.

Podstawę obliczenia emerytury wnioskodawcy na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury wyniosła: 2845 zł. Po waloryzacji od 1 czerwca 2017 r. wysokość emerytury wyniosła: od 1 czerwca 2017 r. – 2899,57 zł.

Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2014 wysokość emerytury na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej od 29 czerwca 2014 r. wynosi: 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej w łącznej kwocie 2929,81 zł.

Emerytura po waloryzacji wyniosła:

- od 1 marca 2015 r. – 2965,81 zł,

- od 1 marca 2016 r. – 2972,93 zł,

- od 1 marca 2017 r. – 2986,01 zł.

Wyplata emerytury została zawieszona, gdyż ubezpieczony kontynuował zatrudnienie.

/decyzja – k. 79 – 81 plik II akt ZUS/

W dniu 23 czerwca 2017 r. ubezpieczony złożył wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia załączając świadectwo pracy z dnia 22 czerwca 2017 r.

/wniosek – k. 83 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca M. C. (1) był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w Ł. w okresie od 20 stycznia 1992 r. do 22 czerwca 2017 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

/świadectwo pracy – k. 85 – 87 plik II akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, które nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że decyzja z dnia 9 czerwca 2017 r., którą z jednej strony Zakład wykonał prawomocny wyrok Sądu Apelacyjny w Łodzi z dnia 30 marca 2017 r. III AUa 432/16 tzn. przyznał skarżącemu uprawnienia emerytalne od dnia 29 czerwca 2014 r., z drugiej strony w części dotyczącej zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawcę znajduje podstawę prawną w treści art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.).

Z kolei wydając decyzję z dnia 11 sierpnia 2017 r. po rozpoznaniu wniosku skarżącego z dnia 23 czerwca 2017 r. o podjęciu od dnia 1 czerwca 2017 r. wypłaty na rzecz wnioskodawcy zawieszono świadczenia emerytalnego z uwagi na to, że odwołujący rozwiązał z ostatnim pracodawcą stosunek pracy organ rentowy działał zgodnie z treścią art. 103 a, art. 116 ust. 1 i art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej.

W art. 116 ust. 1 ustawy emerytalnej postanowiono, iż postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Z kolei zgodnie z art. 129 ust. 1 w/w ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2. Reguła powyższa, jak zgodnie przyjmuje się w orzecznictwie i w doktrynie prawa ubezpieczeń społecznych, wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa in abstracto, a przed złożeniem wniosku, co w literaturze przedmiotu uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń (zob. I. Jędrasik-Jankowska, Prawo do emerytury i rent z ubezpieczenia społecznego, Warszawa 1992, s. 185; T. Zieliński, Ubezpieczenia społeczne pracowników. Zarys systemu prawnego - część ogólna, Warszawa-Kraków 1994, s. 212). Tym samym można powiedzieć, że - jakkolwiek same świadczenia z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych nie ulegają przedawnieniu (z wnioskiem można wystąpić w każdym czasie) - przedawnieniu ulega roszczenie o wypłatę tych świadczeń w sytuacji niezgłoszenia wniosku o emeryturę lub rentę po nabyciu in abstracto prawa do nich (tak K. Antonów, Emerytury i renty z FUS. Emerytury pomostowe. Okresowe emerytury kapitałowe. Komentarz, komentarz do art. 129, Lex 2014; zob. także powołane tam wyroki SN z dnia 7 kwietnia 1994 r.: II URN 9/94, OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 48 i II URN 10/94, OSNAPiUS 1994, nr 3, poz. 49; z dnia 20 listopada 2001 r., II UKN 607/00, OSNPUSiSP 2003, nr 16, poz. 188; z dnia 15 listopada 2007 r., I UK 163/07, LEX nr 863931 oraz wyroki SA: w Białymstoku z dnia 14 listopada 2001 r., III AUa 568/01, OSA 2002, z. 12, poz. 43; w Warszawie z dnia 17 czerwca 1998 r., III AUa 473/98, LEX nr 34836).

Zgodnie z przepisem art. 103a ustawy emerytalnej prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury,

ustalonym w decyzji organu rentowego. W tym miejscu należy przypomnieć, że przepis ten został wprowadzony do porządku prawnego z dniem 1 stycznia 2011 r. na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726 ze zm.), przy czym do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej stosowany miał być od dnia 1 października 2011 r. (art. 28 ustawy zmieniającej).

Sąd Okręgowy rozpoznając niniejsze odwołanie zważył, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12 (Dz. U. z 2012 r, poz. 1285), orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W okresie od dnia 20 stycznia 2000 r. do dnia 8 stycznia 2009 r. obowiązywał odpowiednik art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, tj. art. 103 ust. 2a tej ustawy, na podstawie którego wypłata emerytury również była wstrzymywana w przypadku kontynuowania zatrudnienia. Wyrok Trybunału z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, należy więc odczytywać w taki sposób, że przepis art. 103a jest niekonstytucyjny jedynie wobec osób, które prawo do emerytury nabyły w okresie, kiedy nie istniał wymóg rozwiązania stosunku pracy w celu podjęcia wypłaty świadczenia, konkretnie w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Taka treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdzono, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.”, a więc po uchyleniu powołanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy, dodanego powołaną ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Z treści cytowanego wyroku wynika zatem, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

W realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, iż zgodnie z prawomocnym wyrokiem z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie III AUa 432/16, wnioskodawca nabył prawo do wcześniejszej emerytury, tzn. spełnił wszystkie wymagane prawem przesłanki do przyznania mu uprawnień emerytalnych na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej w dniu 29 czerwca 2014 r. Tym samym odwołujący nie znajduje się w kręgu osób wskazanych w powołanym wyżej wyroku TK, co do których treść art. 103a ustawy emerytalnej została uznana za niekonstytucyjną. Skarżący nabył wszak uprawnienia do wcześniejszej emerytury po dacie 31 grudnia 2010 r. (zgodnie z prawomocnym wyrokiem w sprawie III AUa 432/16 w dniu 29 czerwca 2014 r.), a zatem prawidłowo Zakład wydając decyzję z dnia 9 czerwca 2017 r. zastosował do niego przepis art. 103a ustawy emerytalnej, skoro poza sporem pozostaje okoliczność, że odwołujący pozostawał w stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. w Ł. w okresie od 20 stycznia 1992 r. do 22 czerwca 2017 r., gdzie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

Stwierdzić należy odnosząc się do wyroku TK w sprawie K 2/12, że w innej sytuacji prawnej były osoby, które nabyły prawo do emerytury w okresie, kiedy już obowiązywał przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS czyli tak jak wnioskodawca, który składając wniosek o emeryturę w dniu 12 czerwca 2014 r. już wtedy powinien zdawać sobie sprawę z tego, że wypłata jego świadczenia będzie zawieszona, jeżeli nie rozwiąże umowy o pracę z pracodawcą, na rzecz którego pracował w dacie nabycia emerytury.

Sąd Okręgowy zważył, że w judykaturze niejednokrotnie potwierdzano, że kontynuacja zatrudnienia - bez rozwiązania stosunku pracy - po dniu nabycia prawa do emerytury przesądza o zawieszeniu prawa do emerytury (zob. wyroki SN: z dnia 19 lutego 2004 r., II UK 274/03, OSNPUSiSP 2004, nr 21, poz. 376; z dnia 12 lutego 2004 r., II UK 237/03, omówienie: Rzeczp. z dnia 13 lutego 2004 r., s. C2; uchwałę 7 sędziów SN z dnia 10 listopada 2004 r., II UZP 9/04, OSNPUSiSP 2005, nr 3, poz. 43 oraz wyroki SN: z dnia 16 listopada 2005 r., I UK 307/04, LEX nr 989237; z dnia 29 września 2005 r., I UK 14/05, OSNPUSiSP 2006, nr 15-16, poz. 248 i z dnia 28

października 2003 r., II UK 146/03, OSNPUSiSP 2004, nr 16, poz. 289 z glosą K. Antonowa), niezależnie od kontynuowania zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy (zob. wyrok SN z dnia 3 sierpnia 2005 r., I UK 358/04, OSNPUSiSP 2006, nr 7-8, poz. 121 i wyrok SA w Katowicach z dnia 22 czerwca 2004 r., III AUa 261/03, LEX nr 147171). Podobnie w tej sprawie wypowiedział się TK w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., SK 45/04 (OTK-A 2006, nr 2, poz. 15), podkreślając, że umożliwienie pobierania świadczeń emerytalnych bez przerwania działalności zawodowej u dotychczasowego pracodawcy wykracza poza konstytucyjny zakres prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego (art. 67 ust. 1 Konstytucji RP), albowiem jest to przywilej, który może podlegać ograniczeniom ze względu na prowadzenie przez państwo określonej polityki społecznej (np. w zakresie zapewnienia pełnego, produktywnego zatrudnienia) (tak K. Antonów, Emerytury i renty z FUS. Emerytury pomostowe. Okresowe emerytury kapitałowe. Komentarz, komentarz do art. 103 a, Lex 2014).

Odnosząc się do sytuacji prawnej skarżącego Sąd Okręgowy zważył, że treść art. 103a ustawy emerytalnej wskazuje, iż osoba, która w czasie zatrudnienia uzyskała prawo do emerytury z FUS, nie może jej pobierać do czasu rozwiązania tego stosunku pracy, niezależnie od tego, jakie osiąga zarobki, a obowiązek rozwiązania stosunku pracy dotyczy zarówno osób, którym przyznano tzw. wcześniejszą emeryturę (tak jak wnioskodawcy), jak i osób, które uzyskały prawo do emerytury uzależnione od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Należy podkreślić, że z art. 103a ustawy emerytalnej, nie wynika przy tym w żaden sposób obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez pracownika, by można było uznać, że ubezpieczony nabył prawo do emerytury. Przepis ten nie nakłada też z dniem 1 października 2011 r. na pracodawcę obowiązku rozwiązania z takim pracownikiem stosunku pracy. Gwoli ścisłości przypomnieć wypada, że od dnia 1 stycznia 2013 r. zmieniła się treść ustępu 2 art. 184 ustawy emerytalnej i aktualnie nie jest warunkiem nabycia uprawnień do wcześniejszej emerytury rozwiązanie stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Dlatego pozostawanie w stosunku pracy nie miało w przypadku skarżącego żadnego znaczenia w zakresie nabycia przez niego uprawnień do wcześniejszej emerytury, ale miało znaczenie dla ustalenia jego uprawnień do wypłaty świadczenia z tego tytułu. Istotą regulacji zawartej w przepisie art. 103a ustawy emerytalnej jest bowiem ograniczenie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń - emerytury i wynagrodzenia za pracę, jeżeli pracownik nie miał zamiaru przejść na emeryturę, lecz planował nadal pracować u tego samego pracodawcy bez rozwiązywania dotychczasowego i nawiązania nowego stosunku pracy. W przypadku osób, które pozostając w zatrudnieniu nabyły prawo do emerytury po dniu 31 grudnia 2010 r., organ rentowy w ogóle nie podejmuje wypłaty świadczenia, jeżeli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Podjęcie wypłaty następuje po przedłożeniu w organie rentowym zaświadczenia (świadczenia pracy) wystawionego przez pracodawcę, potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy (M. W., Wypłata emerytury - pod warunkiem rozwiązania stosunku pracy, Służba (...) 2011/10/1).

Z tych względów skarżący nie miał prawa do wypłaty emerytury za okres od 1 czerwca 2016 r. do 31 maja 2017 r., skoro nadal pozostawał w zatrudnieniu, mimo iż zgodnie z treścią prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 marca 2017 r. III AUa 432/16 nabył prawo do wcześniejszej emerytury z art. 184 ustawy emerytalnej od daty 29 czerwca 2014 r. Nie ulega w świetle obowiązujących przepisów wątpliwości, że ZUS prawidłowo decyzją z dnia 9 czerwca 2017 r. wykonując w/w wyrok co prawda przyznał wnioskodawcy wcześniejszą emeryturę, ale jednocześnie z uwagi na to, że skarżący pozostawał nadal w zatrudnieniu z dotychczasowym pracodawcą zawiesił wypłatę świadczenia emerytalnego. Prawidłowo także wobec złożonego w dniu 23 czerwca 2017 r. przez ubezpieczonego wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy Zakład zaskarżoną decyzją z dnia 11 sierpnia 2017 r. podjął wypłatę emerytury na rzecz ubezpieczonego od dnia 1 czerwca 2017 r., tzn. od pierwszego dnia miesiąca, w którym odwołujący złożył w/w wniosek o podjęcie wypłaty świadczenia emerytalnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada wyżej przytoczonym przepisom prawa i w konsekwencji orzekł jak w wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalając odwołanie wnioskodawcy.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

K.K.W.